

– En fantastisk mobilisering

– Det har vært stort å få møte de som har vært der ute og frontet streiken på streder og torg, sier Legeforeningens president Marit Hermansen om tidenes lengste sykehusstreik.

STORT ENGASJEMENT: Mange møtte opp med egenskrevne paroler. Foto: Lise B. Johannessen

11. oktober ble streiken avsluttet ved tvungen lønnsnemnd. Akademikerne har fått stor støtte både blant medlemmer og andre fagforeninger etter at Akademikerne og Spekter ikke kom til enighet i årets forhandlinger.

– Vi kjenner på at det er et stadig press i sykehusene, sier Tor Einar Calisch, barnelege ved OUS. Han holdt appell under streikearrangementet utenfor Stortinget 22. september da streiken hadde vart i over to uker.

– Arbeidsgiver vil gjerne gjøre avtaler med den enkelte arbeidstaker inne på kontoret. Det er verst for de som står svakest – de med midlertidige stillinger. Det er ikke sånn vi vil ha det, sier Calisch.

Historisk streik

Årets streik i Akademikerne helse er historiens tredje og lengste der leger er involvert. De to foregående streikene blant leger, i 2007 og 2008, varte i henholdsvis åtte og 22 dager. Det vil si at årets streik var historisk allerede ved månedsskiftet september/oktober. Arbeidstidsplanlegging har vært stridens kjerne. Legeforeningen og Akademikerne helse frykter at Spekters innføring av individuell planlegging av arbeidstid for hver enkelt lege vil gi uforsvarlige vaktpla-

ner. Ettersom leger allerede har vide unntak fra arbeidsmiljøloven vil en gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, slik Spekter ønsker, potensielt kunne gi en vaktplan med 38 uker på 60 timer hver rett etter hverandre. Streiken har blitt betegnet som en «kamp for kollektivt vern og medbestemmelse» og et sentralt slagord i streiken har vært at «en sliten lege er en farlig lege».

«Det har koka av energi og kreativitet»

Marit Hermansen

– Har ytt mye for fellesskapet

Legeforeningens president Marit Hermansen opplevde det som svært alvorlig da det viste seg at det gikk mot streik.

– Det var et stort skritt fra vår side å ta medlemmene ut i streik. Men det var også en sikkerhet og besluttsomhet om at dette var veien å gå, sier Hermansen.

– Det var ingen andre muligheter enn å gå ut i streik.

Hermansen har kjent på styrken i streikviljen blant leger og støttespillere

– Det har vært en fantastisk mobilisering i hele medlemsmassen. De streikende har frontet kampen og ytt mye for fellesskapet. Den brede støtten fra alle medlemmene har vært viktig. På streikemøter, i media, i sosiale medier og ute på stand har det koka av energi og kreativitet.

I streiken har akademikerfellesskapet stått sterkt.

– De som har streiket lengst i tillegg til våre egne medlemmer er våre kolleger i Psykologforeningen, Tekna, Samfunnsviterne, Samfunnsøkonomene, Econa, og Juristforbundet. Akademikerne medlemmer har stått skulder ved skulder.

Hermansen er også svært takknemlig for støtten utover egne rekker:

– Det er store deler av fagbevegelsen var tidlig ute og støttet streiken hadde stor betydning.

Viktig for felles arbeidsmiljø

Sykepleierforbundet var de første som gikk ut med en støtteerklæring til streiken, alle-

VI GIR OSS ALDRI: Jon Helle (leder i Overlegeforeningen), Rune Frøyland (forhandlingsleder i Akademikerne helse), Marit Hermansen (president i Legeforeningen) og Christer Mjåset (leder i Yngre legers forening) ledet an i kampropet. Foto: Lise B. Johannessen

rede samme dag som streiken startet. «Det angår oss alle,» sa forbundsleder Eli Gunhild By i en pressemelding.

– Leger og sykepleiere og andre faggrupper i helsevesenet er gjensidig avhengige av hverandre, forklarer By.

– Skal vi tilby befolkningen god og sikker behandling og pleie er vi avhengig av at vi og

våre kollegaer har gode og stabile arbeidsforhold. By peker på godt arbeidsmiljø som en viktig faktor:

– Det er solid vitenskapelig enighet om at medbestemmelse og det å kunne påvirke egen arbeidssituasjon er en av de mest forebyggende arbeidsmiljøfaktorene. Og det skal skje mellom likeverdige parter. Det er viktig for vårt felles arbeidsmiljø at alle ansatte har denne tryggheten.

Kamp som angår alle

Streiken har fått støtte også utenfor sykehusmiljøet.

Både LO sentralt og lokallag i LO gikk ut med støtte til streiken og flere steder i landet holdt lokale ledere appell under streikearrangement.

– Kampen deres angår alle fagorganiserte og alle ansatte, sier leder i LO Oslo Roy Pedersen. Legestreiken er en viktig kamp for faglige rettigheter som angår alle, utdypet han.

Pedersen holdt selv appell under et av streikearrangementene i Oslo. Han fremhever at endringer i legers arbeidstid ville kunne medføre nye diskusjoner om arbeidstidsordninger generelt:

– Avvisning av Spekters krav er en styrke for alle fagorganiserte, og alle som vil ha et seriøst arbeidsliv.

Takknemlig og ydmyk

I streikens andre uke kom det i gang samtaler mellom Spekter og Akademikerne om mulige løsninger. Akademikerne foreslo en løsning som sikrer en kollektiv og forsvarlig arbeidstidsordning, og samtidig løser problemet med planleggingshorisont og uforutsette vakter for arbeidsgiversiden. Denne løsningen avviste Spekter. Dermed fortsatte streiken med full styrke. Da streiken ble avsluttet av arbeidsminister Anniken Hauglie var 628 medlemmer av Akademikerne i 15 sykehus i streik.

President Marit Hermansen er tydelig på viktigheten av bred mobilisering blant medlemmer, akademikerkollegiet og andre støttepillere.

– Jeg er svært takknemlig – og ydmyk – for det alle har bidratt med i denne konflikten.

Julie Kalveland

julie.kalveland@legeforening.no
Samfunnspolitisk avdeling

HOLDT APPELL: Tor Einar Calisch. Foto: Lise B. Johannessen